

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
16 juni 2026

Ons kenmerk
PZH-2026-892363115
DOS-2026-0000150

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto

Geachte Statenleden,

Op 6 juli 2026 hebben de gedeputeerden van de Aanvalsplan Gruttoprovincies¹ en de Minister van LNV het Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto ondertekend. Gedeputeerde Bonte heeft namens de provincie Zuid-Holland getekend. Het Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto is een uitwerking van de Intentieverklaring Aanvalsplan Grutto, die in december 2025 door dezelfde provincies en de staatssecretaris van LNV ondertekend is. In die intentieverklaring onderschreven de partijen dat de noodzakelijke maatregelen voor de grutto in de gebieden van Aanvalsplan Grutto met voorrang, in samenhang, versneld en geborgd worden uitgevoerd. Het afsprakenkader dat nu ondertekend is, maakt dit concreet.

Waarom dit Afsprakenkader

De ondertekening van het afsprakenkader is een nieuwe en belangrijke stap in het uitrollen van het [Aanvalsplan Grutto](#). Gedeputeerde Staten zijn van mening dat het Aanvalsplan Grutto een belangrijk onderdeel kan zijn in het herstellen van de Zuid-Hollandse weidevogels. Met het afsprakenkader komt er meer zicht op de benodigde middelen en instrumenten om boeren een serieuze beloning te kunnen geven voor extra inspanningen voor de weidevogels. Dit past goed in het uitgangspunt van vrijwillige deelname van agrariërs. Het Rijk is voornemens om het afsprakenkader aan de Europese Commissie te sturen in het kader van de lopende Europese inbreukprocedure voor de grutto.

De grutto is het vlaggenschip van de weidevogels in Nederland. Weidevogels horen bij Nederland en Zuid-Holland. De veenweiden zijn een uniek landschap in Europa, nergens komen zulke uitgestrekte, open graslandgebieden voor met de typerende slagenpatronen. Grutto's voelen zich thuis in zulke landschappen, en daarom heeft Nederland een grote internationale verantwoordelijkheid voor de weidevogels in het algemeen en voor de grutto in het bijzonder.

¹ Aanvalsplan Gruttoprovincies zijn Friesland, Gelderland, Groningen, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht en Zuid-Holland

Het gaat echter niet goed met de stand van de weidevogels. De aantallen gaan al jaren achteruit. Dat is de reden dat de Europese Commissie in juli 2024 een inbreukprocedure is gestart voor het niet nemen van voldoende maatregelen voor de bescherming van de grutto, en daarmee niet voldoen aan de verplichtingen uit de Vogelrichtlijn. Nederland heeft daarop een reactie gestuurd naar de Europese Commissie, met daarin een set van 8 maatregelen. In juli 2025 heeft de Europese Commissie in een Met Redenen Omkleed Advies benadrukt een probleem te hebben met het feit dat Nederland geen nieuwe vogelrichtlijngebieden heeft aangewezen voor de grutto, en dat ze van mening is dat de voorgenomen maatregelen niet voldoende zijn. Het Rijk heeft in reactie daarop in december 2025 richting de Europese Commissie aangegeven dat ze toch aan de gang gaat met de genoemde maatregelen, maar dat ze daarbovenop samen met de provincies de intentie heeft uitgesproken om het Aanvalsplan Grutto volledig uit te voeren. De Europese Commissie heeft Nederland daarop de mogelijkheid geboden om nog vóór zomer 2026 met een uitwerking te komen van de intentieverklaring. Deze reactie en aanvulling daarop is de laatste mogelijkheid om een gang naar het Europese Hof van Justitie te voorkomen.

Wat staat er in het Afsprakenkader

In het afsprakenkader worden afspraken gemaakt over de rollen en verantwoordelijkheden van Rijk en provincies. Het Afsprakenkader bevat ook een raming van de kosten voor volledige uitvoering van het aanvalsplan, de verwachting is dat het tussen de 800-900 miljoen euro zal gaan kosten. De Minister van LNVN zegt in het afsprakenkader toe zich in te zullen zetten om de benodigde middelen ter beschikking te stellen. De verplichtingen in het afsprakenkader betreffen inspanningsverplichtingen tussen het Ministerie van LNVN en de Aanvalsplan Gruttoprovincies. Deze zijn bindend, maar niet juridisch afdwingbaar. De inspanningsverplichtingen vallen onder de voorbehouden die benoemd zijn in het afsprakenkader, zoals het beschikbaar komen van middelen voor realisatie en de afhankelijkheid van vrijwillige deelname door agrariërs.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen

Bijlagen

Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto